

Fòrum del Talent Solsona i Cardona

Ponència "Models financers alternatius" de Ramon Pascual

Dimecres 18 de Maig de 2016 – Centre Cívic / Casal de Joves de Cardona

Participants

Una trentena de persones varen participar a la 3ª sessió del Fòrum del Talent. Destacar que aproximadament la meitat eren de Cardona i l'altra meitat de Solsona i altres municipis del territori, com per exemple Olius, La Molsosa, Navès, Pinós, Castellar de la Ribera o Calaf.

Així mateix també cal destacar l'equilibri que hi va haver entre persones que venien d'empreses, administracions (tals com l'Ajuntament Solsona, l'Ajuntament de Cardona, el Patronat de Turisme del Solsonès o el Consell Comarcal del Solsonès), entitats de diferents àmbits (culturals, socials, de veïns, d'empresaris, etc.) i veïns/es a títol individual.

Ponència "Models financers alternatius"

Ramon Pascual

Llicenciat en Economia per la UAB, ha treballat sempre en el món cooperatiu ocupant càrrecs de responsabilitat tècnica i política.

Actualment és coordinador de **Coop57**, una cooperativa de serveis que destina els recursos propis a donar préstecs a projectes d'economia social que promoguin l'ocupació, fomentin el cooperativisme, l'associacionisme i la sostenibilitat sobre la base de principis ètics i solidaris.

La tercera ponència del *Fòrum del Talent*, celebrada al Centre Cívic / Casal de Joves de Cardona es va centrar a aprofundir en l'experiència de la **cooperativa Coop57**, que inverteix en projectes d'interès social per contribuir a una economia més justa i solidària.

La directora de l'Agència de Desenvolupament Local de Solsona i Cardona, Glòria Domínguez, va presentar l'acte i alhora va recordar la dinàmica de la jornada, la qual no tan sols consisteix en la ponència de Ramon Pascual sinó que s'acompanya d'un tast de productes locals, així com d'una activitat de recull de reflexions i desitjos relacionats amb la ponència però amb vinculació amb àmbits de la realitat socioeconòmica del territori.

De fet, les sessions del *Fòrum del Talent* s'articulen a mode de trobada territorial amb l'objectiu repensar el model socioeconòmic del territori a partir d'espais de reflexió conjunta dels sectors públic i privat. El rerefons és el de la creació i reforç de xarxes que tenen incidència en el desenvolupament local de la zona, buscant la cooperació per a possibles treballs en conjunt o idees noves sobre el desenvolupament integral del territori.

En aquesta ocasió, Ramon Pascual va exposar la filosofia i els orígens de la cooperativa de serveis fundada l'any 1995 a Barcelona i que, actualment, agrupa 800 entitats de l'economia social i solidària com a sòcies de serveis, té més de 3000 socis col·laboradors i està implantada en diversos territoris de l'estat, com l'Aragó, Andalusia, Euskadi o Galícia. Durant la seva intervenció, es va mostrar convençut que iniciatives com Coop57 tenen voluntat i capacitat d'invertir en els projectes que puguin sorgir des del teixit local.

La cooperativa Coop57 té per objectiu ajudar a finançar projectes que es basen en l'economia social i que, com a tals, contribueixen a crear una societat més justa. Per exemple, un cas del territori a destacar són les Pomes de Muntanya de la Vall de Lord, projecte que ha rebut finançament de Coop57.

En paraules del mateix Ramon Pascual, la ponència es pot sintetitzar en els següents aspectes:

Orígens. Tres elements claus que expliquen perquè neix Coop57

A finals dels anys 80's, davant la crisi industrial, el tancament d'empreses i la pèrdua de llocs de treball, un seguit de persones amb les indemnitzacions obtingudes decideixen de forma conjunta destinar els recursos obtinguts a tres fins a parts iguals: als jornaleros andalusos del camp, a la *Nicaragua Sandinista* i a la creació d'un fons per potenciar experiències de creació de llocs de treball. Aquest darrer fi, és l'origen del fons que permet crear Coop57.

Una altra element clau és al 2002 en el marc de les mobilitzacions contra la guerra d'Iraq, on molts sectors de la població comencen a ser sensibles a l'ús que fan els bancs dels estalvis dels ciutadans.

L'estalvi per si mateix no transforma res. El que realment transforma la societat és quan aquest estalvi es transforma en crèdit que té una intencionalitat de finançament de tal projecte, empresa o sector.

El 3^r element clau és també al 2002 quan les grans multinacionals es reuneixen al *Fòrum de Davos*, mentre que en paral·lel els moviments socials ens reunim a *Fòrum Social Mundial de Porte Alegre* i es crea la *Xarxa d'Economia Social i Solidària* amb l'objectiu que l'estalvi es destini a potenciar una economia alternativa perquè cal demostrar que es pot fer economia d'una altra manera, on es posi la persona al centre i no en el capital.

Que és Coop57?

És una experiència única a Europa, que neix d'un arrel molt concretes al nostre territori.

No som un banc, no som una caixa cooperativa. Per tant no estem regulats pel Banc d'Espanya. Som una cooperativa amb una finalitat molt concreta: intentar recollir estalvi de la societat per finançar projectes d'entitats de l'economia social i solidària. Aquestes entitats es concreten en que "el que fan" sigui d'interès social (o com a mínim no sigui negatiu) i el que és més important "com ho fan", és a dir que proporcionin treball estable i no precari, que potenciï un ventall salarial més curt, que els excedents es reparteixin d'una forma solidària dins el propi col·lectiu, que sigui participativa i democràtica en la presa de decisions, amb respecte al medi ambient, etc.

Aquest projecte està subvencionat pel Servei Públic d'Ocupació de Catalunya en el marc dels programes de suport al desenvolupament local

Si un dels 2 aspectes (*el que o el com*) és clarament negatiu no podran formar part de la nostra cooperativa.

Coop57 la conforma les entitats i empreses de l'economia social i solidària com a socis de serveis (i que són els propietaris de la cooperativa), mentre que les persones físiques també podran formar part de Coop57 com a socis col·laboradors a través de dipòsits d'estalvi (remunerat) que ens serviran per finançar les entitats sòcies de serveis a través de crèdits.

Com ho fem?

Sempre sense demanar mai cap subvenció a ningú. La base del nostre funcionament és l'autogestió, que és la capacitat d'un col·lectiu de decidir col·lectivament les regles del seu funcionament.

Els tres elements bàsics del negoci financer són el preu, les garanties i la selecció de projectes. Cap d'elles funcionarà com funciona la banca convencional ja que fem les nostres pròpies regles del joc. Els preus dels préstecs (tots iguals, sense diferències entre empreses) i les remuneracions dels dipòsits es decideixen de forma anual en assemblea general.

Al llarg dels últims anys, hem donat pràcticament tots els crèdits sol·licitats. Les poques que s'han denegat ha estat per dos motius: un d'econòmic (si l'entitat sol·licitant tenia els seus fons propis negatius li exigíem que fins que no equilibres els seus fons no podia rebre cap crèdit) i un de societària (quan detectàvem que una entitat tenia divisió interna, li demanàvem primer que es possessin d'acord internament).

La nostra relació sempre es basa en la confiança i la proximitat, mai hem fet cap operació a través de notari, sempre ha estat a través de documents privats.

La nostra morositat no ha arribat mai al 2%.

De les 800 entitats que formen Coop57 actualment, 360 tenen a Coop57 com l'únic banc d'inversió i per 500 entitats Coop57 és el 1^r. El secret es troba en les garanties.

Les garanties de la banca convencional son patrimonials (bens tangibles) i solidàries (qualsevol respon per la totalitat del crèdit), i son unes garanties totalment desproporcionades. En canvi a Coop57 varem definir, després de molt debat, que les garanties serien mancomunades, personals i basades en la confiança. Això vol dir que trossegem el deute entre els avalistes, els quals des d'un inici saben quin és el risc màxim que podrien assumir i que en cap cas tindran interessos de demora.

Treball actual

Arribem al 2014 i ens trobem que la societat ha confiat tant amb Coop57 que tenim molts diners i no sabem que fer amb ells. I aquell any prenem dues decisions: els dipòsits d'estalvi seran com a màxim de 10.000 euros per persona i que Coop57 ha de prendre un paper actiu com a instrument financer que actuï a la societat en diferents àmbits: habitatge, energia, residus, nous projectes econòmics, etc.

En aquest sentit i entenent que el canvi de model econòmic ha de ser des del món local, comencem a relacionar-nos amb els municipis per buscar sinèrgies conjuntament amb el teixit social i l'Ajuntament que faciliti la **potenciació de nous projectes d'economia local** nascuts des del propi teixit social local, on l'Ajuntament també hi col·labori (per exemple amb l'assumpció d'un 25% del risc en el cas que el projecte surti malament).

Es tracta de fomentar relacions econòmiques basades en valors com la **solidaritat, la confiança i la transparència i de recuperar la funció social i transformadora de l'economia**.

Com a instrument financer tenim una predisposició i estem oberts a qualsevol projecte però no serem impulsors perquè no en sabem ni coneixem la realitat territorial concreta. La gent del territori sabeu millor que ningú quins projectes poden tenir èxit i com es poden dur a la pràctica, cal **potenciar les relacions de veïnatge**, perquè generen teixit social i contribueixen a dinamitzar territoris. Si vosaltres us organitzeu, si teniu projectes... sapigueu que existim. La força no és nostra, la teniu vosaltres!

Aquest projecte està subvencionat pel Servei Públic d'Ocupació de Catalunya en el marc dels programes de suport al desenvolupament local

SOC / Servei d'Ocupació de Catalunya

 Generalitat de Catalunya

 MINISTERIO DE EMPLEO Y SEGURIDAD SOCIAL

 MINISTERIO DE EMPLEO Y SEGURIDAD SOCIAL

Finalment, va concloure la ponència en Manel Martínez, tècnic de l'Agència de Desenvolupament Local de Solsona i Cardona.

Recull de reflexions i desitjos dels participants

Valors

Reflexions

- *Si cooperem «avancem», si competim «destruïm».*
- *Superar desconfiances provocades per projectes enganyosos.*

Desitjos

- *Recuperar els valors a les empreses i a la societat.*
- *Entendre que la sortida és el cooperativisme solidari.*
- *Humanitzar la banca és possible!!*

Territori

Reflexions

- *Que el territori aprenguem de l'esperit de Coop57.*
- *Un bon coop de falç*

Desitjos

- *Que siguem capaços de crear noves iniciatives socio-econòmiques d'àmbit local per poder continuar fent créixer l'èxit de Coop57.*
- *Que siguem capaços al nostre territori de generar projectes socials que ens puguin associar amb Coop57.*

El Fòrum del Talent Solsona i Cardona és un projecte impulsat per l'Agència de Desenvolupament Local de Solsona i Cardona amb el suport tècnic de l'Arada, Creativitat Social SCCL.

Aquest projecte està subvencionat pel Servei Públic d'Ocupació de Catalunya en el marc dels programes de suport al desenvolupament local